

BOTANISCHES INSTITUT
der Universität Wien

Bibliothek

J.-Nr. 1570

Sign.

175a121

BOTANISCHES MUSEUM
der k. k. Universität.

J.N.º 1540

B

37/1*

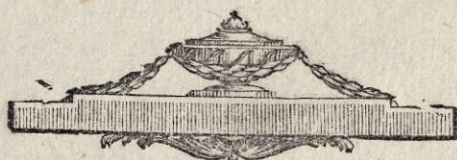
PLANTÆ ALPINÆ

CARNIOLICÆ.

COLLEGIT ET DESCRIPSIT

H A C Q U E T.

PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTOR, ANATOMIÆ,
CHIRURGICÆ ARTIS ATQUE OBSTETRICÆ PROFES. PUB. ORD.
SOCIETATIS CÆSARÆ REGIÆ AGRARIÆ ET BONARUM ARTI-
UM IN DUCATU CARNIOLÆ SECRETARIUS PERPETUUS,
ACADEM. SCIENT. IMPER. NAT. CURIOSORUM. MO-
GUNTINÆ, FRANCOFURTI AD ODERAM, BOTA-
NICÆ ET GEORGOPHILI FLORENTINÆ, AMI-
CORUM NAT. SCRUT. BEROLINENSIS,
HALLENSIS, OECONOMIÆ
LIPSIENSIS &c.
SODALIS.

V I E N N Æ,

Sumptibus Bibliopolæ Joannis Pauli Kraus.

1 7 8 2.

S O C I E T A T I

B O T A N I C Æ

F L O R E N T I N Æ

M U L T O C E L E B E R R I M Æ

E T

V I R O I L L U S T R I S S I M O

R U P E R T O C O M I T I P A N T U L P H I N I O

E J U S D E M S O C I E T A T I S

P R Æ S I D I D I G N I S S I M O

D. D. D.

A U T O R.

P R Æ-

P R Æ F A T I O.

Quem tibi, Lector benevole, in praesentiarum fi-
sto, primus fasciculus est plantarum, quae in alpi-
bus Carnioliae & Istriae crescunt. Exigui quidem
utrique sunt termini, attamen non facile hortum bo-
tanicum, quo natura opes suas tam copiose congef-
sisse videtur, elegantum magis, & ornatum videris.
Quae enim regio, quis locus tantam botanicarum
rerum copiam, tamque multiplicem simul novita-
tem, utut sit amplissimus, ostentare potest, & tan-
quam re sua propria gloriari, an non id flora car-
nio-

niolica (*) & appendix ad floram austriacam (**) luculenter comprobant? Difficile fane fuit novi quid hoc in genere detegere, quandoquidem & provincia nostra exigua est; & de re Botanica optime meriti Mathioli, & Scopoli, quorum ultimo principem facile in sedulitate, & diligentia inquirendi locum concefferim, non sine nominis sui gloria, iam pridem in hac materia elaborarunt. Veritatis nimium studiosus, non possum non hic commemorare illustrissimum D. L. B. a Wulfen, cuius indefessus labor orbi erudito perquam cognitus est. Huius opera usus perquam frequenter, & hic, & alter amicorum meorum; nec operae pretium duxerunt, ut, quod alieno labore compilarunt, suae forte nimium timentes gloriae illi in acceptis referrent, eiusque recte ibi obliviscerentur, ubi maxime commemorari merebatur! quam facile alieno vivitur labore!

quam

(*) A Scopoli Flora carniolica, editio 1. & secunda c. fig. aeneis in 8vo Vindobonae 1772.

(**) II. Jacquin Flora austriaca. Vol. V. Viennae Austriae 1778. fol. maj. c. fig. coloratis.

quam facile res, quae ad manus ultro defertur, definitur & describitur ! sed quantis fiat sumptibus, quantis, quamque periculis plenis difficultatibus circumfistitur is, qui aut novi quid & irreperiti adhuc in naturae regno deprehendere, ubique locorum se praesentem sistere vult, idque in ea regione, ubi vix quempiam invenire est, qui Botanices cognitionem habeat. Accedit praeterea, quod labores nostros non mediocriter remorari potest ; asperitas nempe viarum, quae ad haec loca inaccessibleia ducunt, ingens montium altitudo, nivibus hinc inde tecta, ubi vix plantam deprehendi posse arbitrabar ; quo tamen Lithologiae studio duntaxat impulsus eluctatus sum.

In hac decade plantarum neque stili elegantiam, lector benevole, neque minutissimarum rerum exactam descriptionem requires ; meus omnis labor eo tendit, ut singulae plantae, quantum fieri potuit, clare & distincte descriptae exhibeantur. Secutus sum Cel. Linnei characteres, genera quod
atti-

attinet, nihil novi mihi occurrit, speciebus novis nomen specificum ex ipso loco natali impertitus sum.

Utere, Lector benevole, hac opera mea, quam non omni fructu carituram iudico, apud eos praeferam, qui non alienum a studio botanico animum habent; intuebuntur enim occultas naturae divitias seseque ad similes labores ultro excitari sentient. Quod ut eveniat ad maius botanicae rei incrementum, ex animo opto, vale.

N. I. TAB. I.

CARLINA UTZKA.

RADIX perennis recta subfusiformis vel conoidea, aut tortuosa ratione loci natalis, rugosa ex flavo in fuscum degenerans, ex qua complures radiculæ crassitudine pennæ anserinæ, extus flava ferruginea, intus albescens, aliquantum amara.

Caule caret, omnia folia intima tum præcipue illa primi anni, sunt oblonga, ovata, attenuata, undulata; basis in petiolum canaliculatum per totam folii longitudinem. Reliqua folia magna, petiolata, profunde lacinata, spinosa, minora, quæ versus calicem protenduntur, sessilia integerrima, aut in elliptoidem, aut in linearem longitudinem procurentia, spinæ feroces in circumferentia: subtus venæ insigniores, & crassæ admodum, perque venulas numerosissimas, quæ reticulatæ, albæ, villosæ, superne fusco virentes, & scabriusculæ.

B

Flos

Flos amplissimus unicus, cujus diameter quinque aut sex pollicum est. Calix radiatus, cartilagineus, subtilissime pilosus, pallide flavescens, duos vel tres pollices longus, minute dentatus; margo basis membranaceus, vel pilosus; superne canaliculato dorso & in gibbum flavum, obscurumque leviter elevato.

Corollæ pallescentes quinquèdentatæ leviter ventricosæ cum antheris quinque affixis concoloribus, quibus stigma clavatum inhæret. Semen cuneiforme obtusum, minute villosum, pappus fetaceus, flavo albus, fetulis pollice longioribus, in fasciculos ordinatis; flosculi & in ipsa maturitate remanent. Discus carnosus albescens perpendiculariter bissectus unius pollicis crassitudinem attingit.

Icon omnia in sua nativa magnitudine repræsentat. A. & B. folia ultima versus calicem ovata & linearia, ad basim carnosæ sunt; c. & d. squamæ seu foliola calicis; E. partem externam seu convexam; D. concavam seu internam refert; E. stamen unicum figuram lanceolatam habet. F. Semen maturum cum pappo; G. fetulas in fasciculos ordinatas; H. corollas tubulosas integras cum stamine, & pistillo I. easdem incisas, & apertas, K. folium, prout in prima ætate nascitur.

Ele-

Elegans hæc, & utilis planta in summitate montis Utzka, seu montis majoris, qui quasi medius exfurgit, & in contermino monte Planick, & iterum prope Lupocklau, ad pedem montis mihi occurrit. Mirabar vehementer, qua ratione fieri potuerit, ut hæc oculis Clar. Mathioli per Istriam proficiscentis subterfugerit: forte quemadmodum alii Botanici, nimia montis altitudine, viarumque asperitate, vel denique incolarum ferocitate territus huc non pervenit. Sicut & Celeb. Scopoli. Apud nos in Istria, ut in Levante, qui, absque eo quod ipsi finistri quid a populo accidat, versari vult, necesse habet, ut se popularem esse dicat, quare eorundem linguam callere debet.

Botanices amicis gratam abunde rem vel ex eo fecisse arbitror, quod ea in hac planta exhibuerim, quæ eandem determinant, sed contentine etiam erunt, quorum Deus venter est, cui, dum & de rerum cognitione loquuntur, thura ferunt? Hinc ut & iis satisfaciam, qua ratione hæc planta adparari debeat, ut ad manducandum adponi possit, paucis dicam.

Caro alba, & grati odoris, & minus adhuc amara, quam Cynara Scolymus Linnei; potest quidem manducari cruda; interea tamen & cocta sapit palato. Cum hæc
plan-

planta vel in monte naturæ beneficio nata, jam apta est nutriendo corpori, quis illam non dignam æstimet, quæ ad nostros hortos deportetur, colloceturque.

Nulla planta meretur majori jure nominari acaulis, atque hæc; nam carlinam acaulim Cel. Linnei, Vaillant & aliorum minus probabiliter hoc nomine insigniverim, quandoquidem sæpe unius pedis caulem habet: floret mense Julio, semen mense Septembri maturescit; odor nullus.

N. 2. TAB. 2. FIG. I.

ILLECEBRUM KAPELA.

Exigua planta, duorum pollicum longitudinem excedens. Radix lignosa, & ramosa, perennat, extus fusca, cinerea, intus albescens, caules & rami verrucosi, crassiores, juniores graciles, repuntque. Lignum illis albidum, cortexque ex cinereo in albidum degenerans.

Folia sunt alterna ovata, lanceolata, duas vel tres lineas longa, aliquantum pilosa, sessilia integerrima, stipulæ cum foliis alternatim occurrunt, ejusdemque sunt figuræ, albissimæ, pellucidæ, integerrimæ, glabræ. Caules capitulis terminantur.

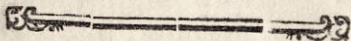
Flo-

Flores bracteis nitidis occultati, ovatique, calix viridis quinquefidus, exiguus, cartilagineus, ovatus, lanceolatus, & glaber. Corolla nulla, stamina quinque minora calice, filamenta alba. Antheræ flavæ, stylus unicus, brevis, flavescens. Capsula quinquevalvis, monosperma; semen unicum ovatum fuscum.

Ex hac descriptione quis accuratam cum illecebro paronichio, & capitato Linnei similitudinem, aut, si malis, affinitatem non detegit; neque ego locum huic inter allatas duas species unquam negavero.

Crescit in alpibus calcareis sterilibus, has alpes Kapelam dicunt incolæ, circa Grobenek, & versus Rečka; dein super monte Kleck. Shneschnihich dicto; & alibi in montibus circumjacentibus floret sub finem Julii, semen maturescit sub finem Augusti, odor nullus.

Icon repræsentat plantam in sua naturali magnitudine, ad latus sistitur A. flos; B. folia cum stipulis & bracteis aucta, C. squama corollæ; D. capsula; & E. semen.

N. 3. TAB. 2. FIG. 2.

RHAMNUS HYDRIENSIS.

Arbor inermis, subramosa, tres vel quatuor orgyas alta, paucis ramis prædita. Radix inter faxa calcarea sese diffundit, truncus illi est diametri unius pedis, cortex durus, cinereus, fuscus, verrucosus, intus flavus, & albidus. Rami nudi, sola in summitate foliosi, veluti in orbem positi, folia sunt glabra, ovalia, unico vel duplici dente crenata, fuscovirentia, subtus albida.

Cyma terminalis, & axillaris, in ramulis junioribus flores non habet, in senioribus autem triginta, aut plures inter folia in formam umbellæ prodeunt. Multi ex his sunt steriles, ex hac potissimum causa, quod non satis nutrimenti habeant.

Calix viridescens, paulo longior, ex tubo campanulato in limbum expanditur, quadrifidum patentem, planum, tubo ferme acuto longiorem; supremo tubo adnascuntur stamina quatuor, erecta, quibus singulis squamulæ pone accubant, oblongæ & breviores, atrofuscae. Germen est subrotundum, parvum, pistillum bifidum, breve.

His

His baccae succedunt rotundatae, molles, pellidae, primo virides, in maturitate nigrescentes, saporis ob dulcedinem ingrati. In qualibet bacca femina bina vel terna continentur, ovata, nitida, pallescentia, inclusa singula arillo proprio bivalvi. Floret mense Junio & Julio, fructus maturescit m. Septembri, & Octobri. Iconi adstant, rami florentis in A. flos auctus in utraque; in B. germen; in C. squamulae cum stamine; in D. bacca integra; in E. semen.

Habitat in montibus circa Hydriam, Zhernvehc, mali Golack & Voiska ad Terminos Goritienfes, & Tolminenfes.

N. 4. TAB. 2. FIG. 3.

GENTIANA TERGLOVENSIS.

Primo intuitu judicavi hanc plantam ad gentianam pumilam, & acaulem referri posse, at deprehendi, eam, & proprios, eosque constantes characteres habere, ita ut non possit non constituere propriam speciem, quemadmodum id more Cel. Linnei, & Cel. Jacquini me facere oportere arbitror, qui ultimus in flora sua Tom. II. & IV, Tab. 135, & 302. utramque accurate descripsit, & depinxit.

Ego

Ego itaque, qua possum cura, hanc exsequor.

Tota planta glabra, & inodora est.

Radix perennis, erecta, fibrosa, pallens & aetate multiceps, in furculos abit paucos, subdivisos, rosula terminatos, caulis quasi nullus, si persistit, est erectus, gracilis, subrotundatus, semper unifloris. Folia radicalia sunt alterna sessilia, ovalia, duos vel tres lineas longa, integerrima, pingua; folia duo ad calicem, quae lanceolata sunt, subacuta, & opposita.

Flos pollicis longitudinem superat. Calix tubulosus, brevis, pentagonus acuminatus, quatuor lineas altus. Laciniae limbi corollae caeruleae quinque, rotundatae, integerrimae, trium linearum diametrum habent, cum interjectis squamulis semibifidis. Filamenta alba tubo longiori adhaerent. Antherae flavae, & liberae. Stylus longus cum stigmate infundibiliformi, ad marginem quasi plumosus, in fructu bipartibilis, ventricosus, ad basim gibbosus. Semina minima fusca, ovalia, floret m. Julio, semina maturescunt m. Octobri; crescit super monte Terglouensi, ad pedem montis glacialis, in monte na-Ziperi, & o. protech territorio Bohinenfi.

Exhibui in Tabula plantam in nativa sua magnitudine, ad latus sistitur in A. stylus cum stigmate, & fru-

ctu

ctu in maturitate ; in B. semen unicum c. limbus corollæ apertæ, odor nullus.

N. 5. TAB. 3.

OENANTHE KARSTHIA.

Radix perennis, subcarnosa, extus fusca, intus albida, tortuosa, radiculis pluribus bifurcatim teres. Caulis foliarius, rotundatus, leviter striatus, glaber sicut tota planta medula albescenti factus, duos pedes altus. Folia radicalia bipinnata, innixa costa ad basim vaginante, parum striata, semiamplexicauli, circumscriptione oblonga vel elliptica, pinnis lanceolatis, vel subovatis sessilibus, ferrato incisus acutiusculis ad costam principem sedent, folia caulina omnia sunt pinnata, summa ternata; pinnulæ sunt integræ, lineares aut lanceolatae, acutæ. Petioli fistulosi, & minute striati, ex basi membranacea & vaginante ortum ducunt.

Umbellæ universales convexæ, & involucro paucifolio setaceo instructæ, semper eriguntur, compositæ ex radiis decem, aut duodecim. Umbellulæ particulares subrotundatæ, densæ, & parvæ, involucro setaceo duæ, aut tres flores non superant. Radii exteriores paulo lon-

giores sunt interioribus, flosculi omnes fertiles, & ferme æquales sunt, dum extimorum petala extima pauxillo sunt majora, alba, cordata, dorsoque striata. Filamenta corollæ longitudine: styli rigiduli, paulatim valde elongati. Perianthium pentaphyllum, laciniis lanceolatis, acuminatis, & inæqualibus. Fructus striati, subrotundati, constant ex duobus seminibus, ellipticæ formæ, parum striatis, stylo bifido instructus, quorum alterum tribus foliolis calicis coronatur, & alterum duobus. Odor nullus; sapor pimpinelloideus. Floret mense Julio, semina maturescunt Augusto.

Habitat prope Cryptam cornealem super monte Manas ad Boickam, etiam in montibus circa Reckam, abundanter deprehenditur circa Lippizam super Karschto in Carniolia interiore.

Iconi ad latus sistitur in A. flos, in B. semina aucta.

Cum hæc planta in multis cum oenanthe pimpinelloide convenit, facile pro eadem haberetur; cui viva ad manus non est, hanc icone expressam cum illa conferre poterit, quam Cl. Jacquin in citato suo opere Tab. 394. exposuit, ipseque ultro discrimina, quæ inter utramque intercedunt, partim in radice, partim in foliis deteget.

N. 6. TAB. 2. FIG. 4.

CLATHRUS (Fungus) HYDRIENSIS.

In tanta fungorum copia, quos partim Cel. Linneus, & D. Schæfferus determinarunt, quem præsens tabula exhibet, non reperi.

Fungus mediocris, subtriangularis semiputridis arborum radicibus innascitur, subcoriaceus, mollis. Stipes durus, subovatus; curvus, membrana albida obductus. Calamus digiti minimi crassitudinem habet; parum striatus, niger, villosus. Pileum gerit figuræ quasi triangularis, coloris bruneo-nigri, subtus lamellosus labyrinthiformis; lamellæ versus calamum sunt aliquantum parallelæ; superne pileus nodis distinctus, quorum figura fructibus pinus pineæ similis est; cum vero nodi alii majores, minores alii sunt confluentes, efformantque figuram jam pentagonam, jam tetragonam. Ex centris nodorum striæ versus latera procurrunt. Partes aliquæ revolutæ, aliquæ planæ, membrana subtilissima, facili negotio separantur. Substantia spongiformis; lamellæ undulatæ, tenues, elasticæ, nec succum læsæ fundunt. Odor putridus suaveolens.

Ha-

Habitat in collibus prope Hydriam, versus Merslarupa, Zhernaverch. Ad latus figuræ lamellæ adstant. Crescit mense Julio.

N. 7. TAB. 2. FIG. 5.

LEONTODON TERGLOUENSIS.

Crescit super monte Terglou, ubi glacialis esse incipit, & hoc quoque in locis duntaxat humidis, reperitur etiam in alpibus circumjacentibus.

Tota planta inodora est, unum, duos aut tres pollices alta. Radix perennat, crassa, nigra, pollicis longitudinem adæquat, fibrillas undique generans, fuscas, albescentes. Caulis firmus, hirsutus, unicus, teres, foliosus. Folia infima duobus pollicibus longiora, amplexicaulia, runcinata, sinuata, acuta, pilis nigris obducta. Superiora profunde dentata, admodum hirsuta; ultimum folium lineare, integrum, pilosum, nigrum.

Calix ex oblongo globosus, constat squamis imbricatis, lanceolatis, acuminatis, erectis, nigris & hispidis. Corollulæ sulphureum colorem habent, quinquedentatæ patentisque, calicem bis superant. Antheræ luteæ. Germina

mina oblonga, glabra, styli longi, stigma luteum, & revolutum.

Receptaculum album, nudum, subcarnosum, femina fusca, cuneiformia, pappo coronantur sessili, piloso, ad latus figuræ representatur semen unicum cum pappo.

Figura, quam hic intueris, exhibet naturalem plantæ magnitudinem, ad quam libere ex terra argillacea exurgit. Hæc, si frustulis lapideis tegitur, scapum nanciscitur gracilem, longioremque, ita ut aliam omnino formam induat.

N. 8. TAB. 2. FIG. 6.

MYOSOTIS TERGLOUENSIS.

Clar. Linneo genus myosotum, de quo pauci, & ii quoque non clare satis, & dilucide tractarunt, in acceptis referre debemus, tanta accuratione elaboratum.

Ego primo intuitu hanc plantam non hæsitavi ad genus aretiæ referre, quemadmodum in Collectaneis (*)

Bero-

(*) Beschäftigungen der Berliner Gesellschaft Naturforschender Freunde.
Tom. I. 1780. in c. fig.

Berolinenfibus, in quibus de itinere meo per alpes carniolicas, & carinthiacas ago, illam nominaveram; at diligentiori fubin examine adhibito detectisque fingulis notis deprehendi, eam *Myofotim* eſſe.

Tota planta colorem tristem, vel viridem fufcum habet, excepto flore. Odor gratiffimus, ficut *fyringa* Linnei.

Radix perennis, fublignofa recta, profunda, multum tortuoſa ratione fitus, tres, vel quatuor pollices longa, fibras paucas habet. Caulis folioſus, imbricatus, hirsutus; rectus vel procumbens; ex una radice plures quoque caules naſci ſolent.

Folia infima ſubnigreſcentia, alia fuſca virentia, oblonga, ovata, aut ſpatulata, ſeſſilia, plana, integerri-
ma, duas, vel tres lineas longa, pillis albis rigidis inſtructa, quæ caulem circumdant, in medio duo, aut tres flores naſcuntur, caulis medius rectus, lateralis utrinque dependent, & quaſi corymbum efformant. Hæc planta raro admodum eſt uniflora; aut acaulis.

Calix semitubulosus quinquefidus, initio villosus, laciniæ quasi lanceolatæ; tubus duplo longior, primo patens, & deinde flores erecti, vel involuti.

Corolla hypocrateriformis; tubus ventricosus calyce brevior, annulum cylindricum efformat flavum sulphureum. Sub fauce stamina quinque, quorum filamenta flavescencia subulata minima. Antheræ rotundatæ flavæ. Limbus corollæ eleganter cæruleus, planus; in ore glandulæ nectariferæ bifidæ quinque persistent; segmenta corollæ subrotundata, ovata integra. Germen in fundo calicis, sessile, subglobosum, flavum, viride. Stylus stamina attingit; stigma capitatum. Capsula unilocularis polysperma, apice dehiscente, in quinque valvulas divergentes intra calicem persistent. Semina quatuor aut quinque, ovalia fusca. A. Repræsentat in naturali altitudine corollam integram. B. Corollam apertam cum glandulis, & staminibus. C. Calicem medium apertum. D. Eundem patentem cum capsula, & seminibus in maturitatis statu. E. Capsulam cum stigmate non perfecte maturam. F. Semen unicum parum augmentatum.

Floret m. Augusto, semen maturescit m. Sept. Habitat in monte Terglou ultra montes glaciales, in supremo loco, qui adhuc terra vestitus est, in collectaneis Beroli-

rolinenfibus fuperius commemoratis determinavi, in quantam excrefcere foleat altitudinem.

N. 9. TAB. 4. FIG. I.

SCABIOSA TRENTA.

Inter triginta, fcabiofarum fpecies, quorum Linneus in fuo fyftemate meminit, nulla eft, quæ huic, quam ego hic adfero, fimilior fit, quam illa, tranfilvanica, cujus figuram Cl. Jaquin vol. I. pag. 50. Tab. II. (*) accuratiffime exhibuit, noftra hæc ad 10. primas Linnei nempe corollas quadrifidas referri debet.

Tota planta glabra eft. Radix craffiufcula, sæpe longa fubnodofa intra fcopulorum fifluras ut plurimum crefcit verfus capita petiolorum antiquorum femitabidis, & albefcentibus radiculis induta eft.

Caulis unicufex pollices altus, teres, leviter ftriatuf, nunquam ramofus, folia inferiora funt pinnatifida amplexicaulia, plantam mediam altitudine fuperat; cofta fo-

(*) Hortus Botanicus Vindobonenfis. Tom. III. 1770. in fol. maj. c. fig. col.

foliorum aliquantum fulcata, rigida; lobi inferiores liberi, valde crenati & runcinati, exteriores semper majores sunt interioribus. Ex ultimo loborum pari alter lobe perpendiculariter exsurgit, ejusdem formæ cum reliquis, sed solum secundum par foliorum est etiam pinnatifidum minutim crenatum, superiora folia sunt linearia integerrima. Flos unicus, globosus. Calix communis ovatus, & acutus componitur ex squamulis albis membranaceis, mucronato-aristatis. Corollæ albæ quadrifidæ, ad marginem majores sunt. Stamina oblonga alba. Anthæræ flavæ. Pistillum breve. Fructus compositus, ovatus & obtusus. Semina ovalia, subpilosa calyculis parvis dentatis coronata. Odor nullus. Floret mense Julio, Augusto, semen maturescit m. Octobri. Primam deprehendi in montibus circa Trenta, & in parte occidentali Ter-glou in declivibus, infra montem Ziperie, & Traschim-verch & super Mischelem-verch. Ad latus figuræ A. squamulæ calicis; B. semen aristis coronatum.

N. 10. TAB. 5.

ATHAMANTA GOLAKA.

Tota planta glaberrima est. Radix perennis, extus cinerea, intus albida, septem vel octo pollices longa, sub-

D

car-

carnosa, crassa vel fibrosa, ad saxum allisa ramos longos de latere propellens, oreoselenique sapore aliquo prædita. Coronam fetaceam de præteritis foliis habet. Caulis solitarius, superne ramosus suberectus ascendit, unicus, rotunde sulcatus, duos, tres, vel quatuor pedes altus, ferme glaber. Calami medulla in centro albida, crassitudo unius pollicis est. Folia radicalia ex petiolo membranaceo, & amplexicauli enascuntur, inferiora æque ac superiora tripinnata, in summitate caulis incisa duntaxat, ratione ipsius plantæ magnitudo diversa est, in majore bipedalia sunt. Costæ sunt striatæ anteriores canaliculatæ, pallide virescentes. Caules superiorum foliorum quasi membrana involuti sunt, quæ jam leviter, jam profunde trifida, aut quadrifida, vel etiam pluries incisa est, lacinia ovata oblongæ, acutæ, planæ, supra splendide virides, infra palefcentes; in summo caule folia singula sunt simplicia, lanceolata minutim incisa: basi ampliata, & membranacea.

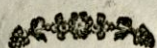
Involucris universalis foliola sunt circiter octo novemque, lanceolata multumque incisa, reflexa, undulata, rigida; particulare confurgit ex foliolis integerrimis, glabris, sublinearibus, tribus vel quinque. Umbella universalis ampla constat quindecim aut viginti quinque umbellulis inæqualibus erectis. Umbella partialis quindec. aut viginti flores habet flo-

res,

res, petala alba, glabra, ovata cum apicibus inflexis vix subcordata, æqualia. Stamina petalis longiora. Antheræ binodosæ pallescentes. Stigmata bifida, breviter, albovirescentia. Omnes flosculi fertiles sunt.

Fructus immaturus, viridis, subrotundatus; maturus fuscus, ovatus, oblongus teres, nitidus, clavatus. Stigma persistens, Semina bina clavata, marginibus quatuor elevatis, extus membranaceis, ovatis, glabris, in medio striatis, albescentia.

Tota planta, excepta radice, saporem ingratum habet, floret mense Junio, semen m. Augusto maturescit. Ad latus Iconis representatur fructificatio omnis in nativa magnitudine. A. Corolla cum stamine & germine. B. Semen non perfecte maturum. c. Idem maturum. D. Semen nudum extra membranas, cujus una pars interna concava, & externa convexa est, odor nullus. Habitat in alpidibus Juliis in summitate montis Velki-, & Mali-Golak & in aliis montibus circumjacentibus.

POTENTILLA TERGLOVENSIS.

Ex tot Potentillis nec unam vidi, quæ huic nostræ perfecte assimilaretur, illa nitida potentilla Cl. Linnei, sicut illam Celeb. de Wulfen in appendice citato describit, maxime cum hac præfente convenit.

Radix est sublignosa, atra, recta crassa, parum fibrosa. Caules plurimi suberecti, pollicis altitudinem attingunt, teretes, una cum foliis, & calicibus tomentori, aut dense villosi albi sericei, & glaucescentes. Folia radicalia, plurima, ternata, subamplexicaulia, in inferiore parte membranacea, versus folia patiolata. Foliola oblonga, ovata, obtusa, subsessilia in apice petioli communis, utrinque æqualiter villosa, plerumque plicata, integerrima. Folia caulina inferiora radicalibus similia, petiolata basi stipulis binis linearibus, acutis integris, & ipsi villis cinctis. Superiora ternata aut simplicia, primo cum stipulis brevioribus lanceolatis integris. Stipulæ sessiles integræ parum canaliculatæ.

Flos in caule semper unicus, terminalis, magnus, speciosus, odorifer sicut Cl. de Wulfen potentillam suam descrip-

scripsit. Calix persistens subcoriaceus decemfidus, segmentis lanceolatis, alternis brevioribus, angustioribus, supra tandem parum rubescentibus, subtus pallide virescens, villosus. Pili in segmentis lanceolatis strias formant duplices. Petala quinque subcordata, leviter emarginata, pallida, rosea, ampla. Stamina plurima, filamenta albida duas lineas longa, antheræ clavatæ, rubræ, cum polline flavo. Receptaculum villosum. Germen ovatum, sessile, rubrum, sed villo albo sericeo vestitum. Stylus rotundatus, nudus, ruber. Stigma breve, simplex. Florent mense Julio, Augusto, super monte Terglou Sa-Utech, & Zospoliza in regionibus glacialibus. Infra prope A. repræsentatur calix. B. Folium ternatum cum stipulis expansum. C. Stamina. D. Germen pilosum. Omnia in naturali statu.

N. 12. TAB. 4. FIG. 3.

C A R L I N A P O L A.

Tota planta tomentosa, seu arachnoidea est. Radix perennis, lignescens, fere quatuor pollices longa, etiam brevior, non ramosa, tortuosa, fibris vel radiculis funium instar instructa, flavescent, saporem eundem prope quem carlina acaulis habet, hunc saporem temperat levis superveniens dulcedo. Caulis erectus, tres pollices, aut spithamam longus, teres, flavescent, arachnoideus junior fo-

foliosus, postea nudus, folia alterna sessilia aut subamplexicaulia, in summitate congesta, oblonga, parum ovalia, unius & dimidii pollicis longitudinem habent, rigida, sinuata, spinosa, pungentia; ex angulis sinuositatis pinnulæ oblongæ mucronatæ prostant; in marginibus vero minoribus sunt solitariae, ex eodem loco in apicibus folia semper solitaria per costas decurrunt.

Floris caput suprotundum, cuius summitas in receptaculum elongatur, cui flos infidet involucro foliaceo mucronata rigido; & hæc quoque folia sunt ensiformia, leviter canaliculata, integerrima rigida, & capitulo duplo longiora, coloris cinnabarini, semper persistentia. Corollæ albescentes, quinquedentatæ, tubulosæ, quibus Antheræ quinque flavescentes affixæ. Stigma clavatum. Semen cordiforme, glabrum; pappus fetaceus, albescens, sessilis, duas vel tres lineas longus. Discus parum carnosus, albidus, saporem dulcem habet; floret mense Julio, & Augusto; primo hanc plantam inveni copiosam in montibus apenninis super monte Falcon, postea in Campagna di Roma, & in Colliseo prope Polam in Istria. Ad latus A. folium. B. Squamas calicis. c. Semen pappi representat.

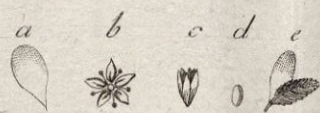
Tres numero duntaxat hujus generis plantas in ultimo loco reperi, in quibus Myrmeleon an Libelluloides Linnei infidebat, quem huic plantæ addidi, vel propter singulares nigrescentes maculas.

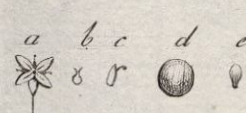

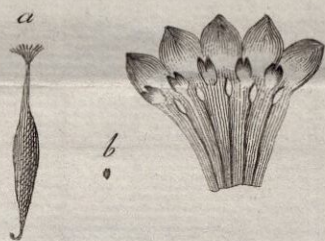
F. 1

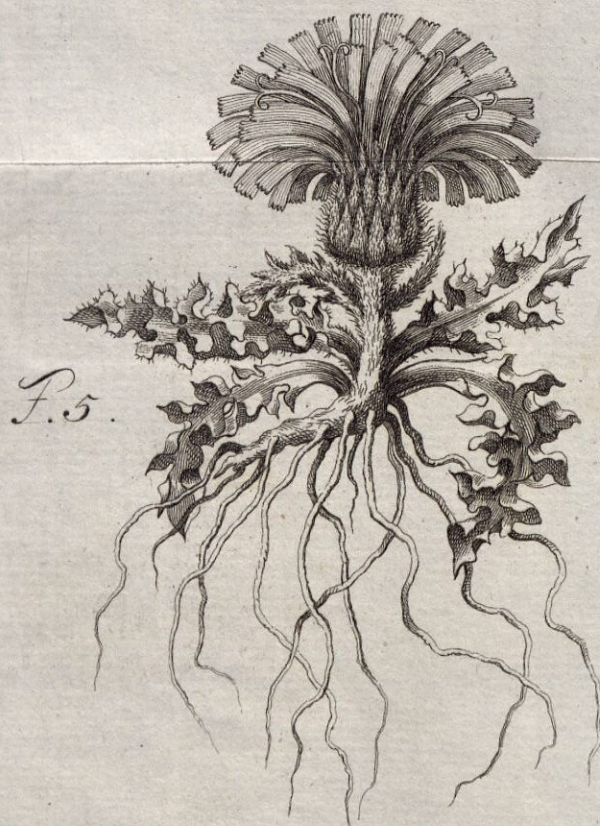
F. 2

F. 3.

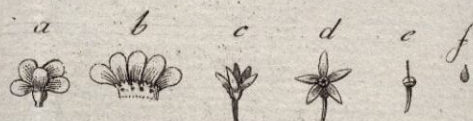
F. 4.

F. 5.

F. 6.

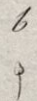

F. 1.

F. 2.

F. 3.

a

UB WIEN

+AM374283204

